

"מלאכת מחשבת"

דיון לעומק בנושאים עיוניים של פרשת השבוע

פרשת "מסעי"

מה בגיליון:

(1) מפני מה נצטווה משה להפריש שלושה ערי מקלט לעבר הירדן?

(2) בדין רוצח שהרג במזיד בלא התראה, אי יש בו דין גאולת דם.

(3) בעניין מי שנתחייב מיתה בידי ב"ד מוסרים אותו לידי גואל הדם.

"נחשבה" – הגאון רבי יהואל הלוי נוביק שליט"א

"..... ממוסגר נפשי".

פרק ל"ז – לא אתן שיערכו לשוחט ר' אוריאל אוליאל "משפט שדה"!!!

~~~~~

מפני מה נצטווה משה להפריש שלושה ערי מקלט לעבר הירדן?

הנדון: החלוקה איננה שווה כלל, כלל ביאור דברי המפרשים בעניין.

א

לומר, שמקרה ההריגה הראשון אירע באופן שהראשון הרג במזיד בלא עדים מי שחייב מיתה לשמים מאיזה סיבה שהיא ומגלגלים חובה ע"י חייב ונתקיים בו עתה "וסוף מטיפיך יטופון" שעתה נהרג. ברם ההורג עשה זאת בשוגג, אלא שאף הוא אינו צדיק גדול, שגם אצלו יש צד זדון בכך שאינו רוצה ללכת לעיר מקלט כיון שאין על זה עדים. וכיון שישנם רוצחים רבים בגלעד שהורגים במזיד בלא עדים צריכים לזמנם הרבה עם שוגגים שיהרגום וילכו אחרי כן לגלות, נמצא שבגלעד מביא הקב"ה שיתטובבו הרבה שוגגים כאילו שהרגו כבר קודם לכן רוצחים במזיד בלא עדים לפיכך צריך להרבות ערי מקלט במידה שווה לארץ ישראל בה אין הרבה רוצחים במזיד והיחס לפי"ז שווה.

ברם מביא המהרש"א פשט נוסף, שבאמת לא מחמת הורגים בשוגג צריכים להרבות ערי מקלט בעבר הירדן אלא מחמת מזידים רבים שקיימים ודברי אביי מתיישבים אליבא דשיתת ר' יוסי ב"ר יהודה שאומר (דף י" ע"ב) "תניא בתחילה אחד שוגג ואחד מזיד מקדימין לעיר מקלט ובי"ד שולחין ומביאין אותם, מי שנתחייב מיתה הרגוהו שנתאמר ושלחו זקני עירו ולקחו אותו משם ונתנו אותו ביד גואל הדם ומת, ומי שלא נתחייב פטרוהו, שנתאמר והצילו העדה את הרוצח מיד גואל הדם, מי שנתחייב גלות מחזירין אותו למקומו". והנה אליבא דשיתת ר' יוסי ב"ר יהודה יש לזמן ערי מקלט רבים עבור אותם רוצחים שיוכלו לרוץ לערי מקלט כיון שיש להם דין עיר מקלט לישב שם עד שישלחו ויביאום לב"ד ויגמרו את דינם. ממילא יש להרבות ערי מקלט בשביל אותם מזידים. אלא שתמה המהרש"א על דברי הרא"ם ז"ל שאמר פשט אחר ולא חש לדברי תוס' שהתייחסו לעניין באופן אחר, ועיי"ש.

ב

וכונת דברי המהרש"א להשיג על הרא"ם ז"ל שפירש שאע"פ שאין מקלט אלא לשוגגין הרבה מזידין יש שמראים עצמם כאילו הם שוגגים ונסים לעיר מקלט ולפיכך אנשי גלעד שמרובים בהם רוצחים ששופכים דמים בערמה ומראים עצמם כאילו הם שוגגים בשעת מעשה לפיכך הוצרך להרבות בשבילם ערי מקלט רבים, כי לא נדע מי הוא שוגג אמיתי ומי הוא שוגג שאינו אמיתי עכ"ל. ועל זה בא המהרש"א להשיג עליו דבחינם דחק ולא חש לדברי התוס' שכתבו מפורשות שהכוונה רק לשוגגים אלא שאותם שוגגים זומנו לגלעד כדי להרוג את כל המזידים הרבים שיש בגלעד, לפיכך כבר שרויים הם בגלעד וצריכים להיקלט בקרבת מקום. ולמה לו לדחוק עצמו בפירוש דחוק כל כך בלי לציין את דברי התוס', ולכאורה צ"ב שהרי המהרש"א עצמו כתב פירוש אחר מכוונת דברי התוס'! ברם כוונתו לכאורה פשוטה דמכל

איתא בפרשה (פ"ר ל"ה פס' י"ד) "את שלוש הערים תתנו מעבר לירדן ואת שלוש הערים תתנו בארץ כנען ערי מקלט תהינה". ובפרש"י: אע"פ שבארץ כנען תשעה שבטים וכאן אין אלא שניים וחצי? השווה מניין ערי מקלט שלהם, משום דבגלעד נפישו רוצחים, דכתיב "גלעד קרית פועלי און עקובה מדם".

נראה דרש"י תמה היאך השווה בחלוקה והלא בא"י היו כשלוש פעמים יותר מעבר הירדן, א"כ החלוקה צריכה להיות בהתאם? ועל זה יישב דהוא על שם העתיד לקרות, כפי שנתבאר הנביא הושע שבארץ הגלעד יושבים רוצחים רבים לפיכך צריכים להרבות ערים. אלא שהדברים תמוהים ביותר, דהתם מיירי ברוצחים מזידים ואילו דין ערי מקלט מיירי בהורג נפש בשגגה, ובה אין כל שייכות בין מזידים לשוגגים, דכמה שוגגים יש וככל שיהיו יותר אוכלוסין יש יותר סיכוי למקרה של שגגה ועדיין נותרה הקושיא במקומה.

והנה מקור דברי רש"י הגמ' בגמ' מכות (דף ט' ע"ב) והתם הקשו כן אמאי השוו עבר הירדן לארץ ישראל, ותירץ אביי דבגלעד שכיחי רוצחים וביארו תוס' (ד"ה בגלעד שכיחי רוצחים) כוונת הגמ' דלהכי הוצרכו לערי מקלט רבים לפי כשהורגים מזיד בלא עדים הקב"ה מזמנן לפונדק אחד כדאמרינן לקמן" ודבריהם צריכים ביאור.

ובמהרש"א ביאר כוונתם, דהנה בגמ' (דף י' ע"ב) מביאה ביאור ר"ש בן לקיש על הפסוק "ואשר לא צדה והאלוקים אינה לידו" דמשמע שהקב"ה מזמנן תקלה ליד ההורג בשגגה והוא תמוה, שהרי הקב"ה אינו מביא תקלה לאדם? ועיי' ביאר רשב"ל דזוהי כוונת הפסוק "מרשעים יצא רשע" כלומר אין מדובר כלל באדם חף מפשע שאונה לידו תקלה, אלא ברשע שהרג כבר קודם לכן אדם בשוגג בלא עדים ולא רצה לברוח לעיר מקלט והרשיע בכך ועתה כדי שיוצרך לברוח לעיר מקלט מזמנן אותו הקב"ה לפונדק אחד עם רוצח במזיד שלא היו על זה עדים והקב"ה מזמנן לפונדק אחד וזה שהרג במזיד יושב למטה וזה שהרג בשוגג יורד בסולם ונפל עליו ועתה ישנם עדים שראו שהרג נפש בשגגה ובה נענשים שניהם, הרוצח במזיד מקבל עונשו משמים ואילו ההורג בשגגה יוכרח ללכת לעיר מקלט.

ומעיר בזה המהרש"א דעל כרחק אי אפשר לומר דבשביל זה שהרג בשגגה ולא רצה לגלות מזמנים לו משמים שיתקל שוב להרוג בשגגה אדם שהרג במזיד בלא עדים, שהרי יש לשאול איך אירע לו השוגג הראשון? כלומר ודאי אי אפשר שיארע לאדם שגגה בלא שהייתה עליו תביעה מהשמים, שהרי הקב"ה אינו מביא תקלה לאדם אם אינו אשם בכך, אלא ודאי צריך לומר שהכל הוא באשמת המזידים. וכוונת דבריו

"מלאכת מחשבת"

דיון לעומק בנושאים עיוניים של פרשת השבוע

מיהו שוגג ומיהו מזיד ואף שידועים שבאמת יש יותר מזידים משוגגים, אבל כיון שאין אנו מכירים מיהו שוגג ומיהו מזיד, כל עוד לא דנו עליהם אין יכולים להבדילים ואם לא נרבה ערי מקלט יתכן שהערים תהיינה מיושבות בעיקרן על ידי הרוצחים במזיד ונותרו השוגגים בלא ערי מקלט, לפיכך בשביל אותם מועטים שיש צורך שיקלטו, מרבית ערים כדי שיהיה מקום כולם, ודו"ק.

אבל לדברי המהרש"א אליבא דריב"י אתי שפיר, כיון שאליבא דאמת יש לערים האלו דין קליטה למזידים אפילו שזה לזמן מועט עד שידונו אותם, אבל צ"ע איך יבאר רבי את הפסוק וע"כ אין ביאור אחר למה השוו את מזרח הירדן לארץ ישראל רק עם התירוץ של אביי, וע"כ אין פשט לרבי רק אם יפרש כדברי תוס' או כהרמב"ן.

(ובפשט הפשוט, לכאורה יותר ניחא פשט הרמב"ן שהרי אין כל כך מצויים מקרים להורגים באופן שפירשו תוס' והרבה יותר מצוי שוגגים באופן הרגיל שנסים לעיר מקלט לאחר שהרגו נפש בשגגה וזה יותר מצוי בא"י מאשר בעבר הירדן וע"כ לעני"ד נקט הרמב"ן כן באופן הפשוט).

מקום היה לו להקדים להביא פירוש התוס' ברישא ולאחר מיכן להביא פירוש נוסף. אלא שנפלאתי על דברי המהרש"א שהרי כבר קדם לרא"מ בפירושו הרמב"ן ז"ל [בחומש] וז"ל "ואע"פ שאין המקלט אלא בשוגגין? היו שופכי דמים במרמה ומראין עצמם כשוגגין והוצרך להרבות להם ערי מקלט לקלוט את כולן שלא נדע מי המזיד, ואם כן ציווה הקב"ה זה על שם העתיד על דרך וקם העם הזה וזנה (דברים פ"ד ל"א פס' ט"ז) או שיאמרו שהיה האויר ארץ גלעד מגדלת רוצחים מאז הייתה לגוי". הרי לנו דבריו מכוונים לדברי הרא"מ ז"ל ולפלא שלא ראה המהרש"א דברי הרמב"ן ז"ל.

ובעיקר דברי המהרש"א יש לתמוה, דהרי רבי חולק על ר' יוסי ב"ר יהודה ולדבריו מעצמם היו הולכים לערי מקלט, כלומר דבאמת אין לרוצח במזיד כל מקום בעיר מקלט וכפי שכבר פסק הרמב"ם (פ"ד מהל' רוצח ה' ד') דאין ערי מקלט קולטות כלל רוצחים במזיד, אלא שהרוצחים באים לשם מאליהם. והנה לדידה ודאי שאין מקום לבנות ערי מקלט רבים רק בשביל מזידים שהרי אין ערי מקלט אילו מיעדות בשבילם ובשביל שוגגים מועטים אין צריך להרבות ערי מקלט? ברם על הרמב"ן והרא"מ אין זו תמיכה כלל, שהרי אין אנו יודעים מלכתחילה

***

בדין רוצח שהרג במזיד בלא התראה, אי יש בו דין גאולת דם.

הנדון: ביאור שיטת ר' יוסי ב"ר יהודה (ומהי דעת הרמב"ם)

א

הוא ואיך נאמין בעד אחד או להתיר דמו של זה לגואל הדם. ודבריו צריכים ביאור רב, והלא לא אמר הרמב"ם דבית דין מוסרים אותו לגואל הדם למות, אלא שאם גואל הדם מצאו לרוצח והרגו פטור ממיתה, שהרי ק"ו הוא מהורג שלא בכוונה שנהרג כל עוד אינו מצוי בעיר מקלט ומותר (ויש שמחייבים) גואל הדם להורגו, ומאי שנא? וכיון שגואל הדם יודע בבירור שהוא רצחו למה יתחייב עליו מיתה אם הרגו? (ויעיין בכס"מ שדחק לתרץ דמייירי בעדות מיוחדת, וצ"ב רב, שלא נחת לפרש קודם מהי תמיהתו של הראב"ד).

וב"מגדל עוז" כתב בזה וז"ל "ואני אומר, עיקר ההלכה פ"ה אלו הן הגולין ומיתניא בספרי פרשת מסעי, ומה שתמה הראב"ד ז"ל, יש לי לומר, כי לא התירו לכתחילה, אלא אמרו שאם הרגו בדיעבד ובלא הוראה אין להם דם. ופריך כצד וכו' ונתן בדבר טעם כעיקר". נראה מדבריו דמפרש דברי הרמב"ם שאותו רוצח היה כבר בידי בית דין וחקרוהו ומצאו שאינו ראוי ליהרג בידיהם ופטרוהו ממיתה, ברם אין בזה נתינת דין דמים לרוצח שאסור לגואל הדם להמיתו, שהרי על זה טוען הרמב"ם שמשברא שלא יהיו אלו חמורים מההורג בלא כוונה כל היכא שלא היה בעיר מקלט. ויש לבאר לפי"ז, דלעולם היה לגואל הדם מותר להורגו אף לכתחילה, דהרי סברא היא דאי אפשר שיהיה חמור דינם של הרוצחים במזיד מרוצחים בשוגג, דאם להורג שלא בכוונה אין דמים כל היכא דאינו בעיר מקלט, רוצח במזיד שאין לו כלל דין קליטה בעיר מקלט יהיה דינו גרוע ממנו שיתחייב עליו מיתה? ועל כן יש לומר דעל זה אהני דין והצילו העדה מיד גואל הדם ופטרוהו לרוצח שיהיה לכתחילה אסור להורגו, ומכל מקום ודאי לא פקע לגמרי דין גואל הדם, שהרי לא יהיה חמור דינו מהורג שלא בכוונה.

ב

ברם ראיתי שבקצוה"ח (סימן ב' אות א' בשם האורים) נקט בתור מילתא דפשיטא דלשיטת הרמב"ם מותר לגואל הדם להרוג את הרוצח, הרי דמפרש הוא את דברי הרמב"ם דלאחר הסברא שניתן דין גואל הדם בהם לא גרעו מכל הורג בשגגה, אלא דלפי זה אין אם כך פירוש לדין "והצילו העדה" דלמאי קאי, והלא מותר לגואל הדם להרוג את הרוצח אף לכתחילה, והיינו דאין לו עיר מקלט שתקלוט אותו וההיכי תמצוי היחידה שלו להינצל ממיתה שישמור את עצמו מידי גואל הדם כפי שכתב הרמב"ם אם כן באיזה ענין אמרה תורה "והצילו העדה" דקאי אף על רוצח במזיד שלא נגמר דינו למיתה? וצ"ע.

איתא בפרשה (פ"ה ל"ה פס' כ"ה) "והצילו העדה את הרוצח מיד גואל הדם והשיבו אותו העדה אל עיר מקלטו אשר נס שמה וישב בה עד מות הכהן הגדול אשר משח אותו בשמן הקודש". פשטות לשון הפסוק מורה על רוצח בשגגה, דלאחר שדנו אותו כפי שנאמר בפסוק הקודם (כ"ד) "ושפטו העדה בין המכה ובין גואל הדם על המשפטים האלה" ואז "והצילו העדה את הרוצח מיד גואל הדם והשיבו אותו העדה אל עיר מקלטו אשר נס שמה".

ברם בגמ' במכות (דף י"ע"ב) איתא: תניא ר' יוסי ב"ר יהודה אומר, בתחילה אחד שוגג ואחד מזיד מקדימין לערי מקלט ובי"ד שולחין ומביאין אותם, מי שנתחייב מיתה הרגוהו, שנאמר ושלחו זקני עירו ולקחו אותו משם ונתנו אותו ביד גואל הדם ומת, ומי שלא נתחייב פטרוהו, שנאמר והצילו העדה את הרוצח מיד גואל הדם, מי שנתחייב גלות מחזירין אותו למקומו.

הרי לנו שאליבא דר' יוסי ב"ר יהודה נחלק הפסוק לשנים, דהיינו והצילו העדה את הרוצח מיד גואל הדם הולך על רוצח שלא נתחייב מיתה, בשל חסרונות שמונעים את חיוב מיתת בית דין, ברם אין המדובר בשוגג, שהרי לאחר זה הוא אומר מי שנתחייב גלות מחזירין אותו למקומו, הוא אומר שמי שלא נתחייב מיתה היינו רוצח במזיד שלא בהתראה או על פי עד אחד, דברור לנו שהוא רוצח במזיד אלא שלא נתחייב מיתת בי"ד וכלול בזה שוגג קרוב למזיד, שאף הוא אין גולה, דאין גלות מכפרת על עון כזה (כדאיתא ברמב"ם), על זה נאמר דין והצילו העדה את הרוצח מיד גואל הדם, שאין לגואל הדם זכות להורגו, אף על פי שאין עיר מקלט קולטת אותו. ברם הדברים צ"ע, תינה אם הוא שוגג קרוב למזיד שאינו חייב מיתה כיון שלא הזיד, בדבר שייך לשון הצלה שבית דין פוטר אותו מעונש מיתה לחלוטין ואף מידי גואל הדם, אבל מי שהוא מזיד גמור רק שאינו דיני מיתת בי"ד מהיכי תיתי שעליו יהיה דין "והצילו"! ולכאורה צ"ע.

והנה ברמב"ם (פ"ד מהל' רוצח ה' ד ה') כתב וז"ל "ויש הורג בשגגה ותהיה השגגה קרובה לזדון, והוא שיהיה בדבר כמו פשיעה או שהיה לו להיזהר ולא נוהר, ודינו שאינו גולה, מפני שעונו חמור, אין גלות מכפרת לו ואין עיר מקלט קולטת אותו, שאין קולטות אלא המחויב גלות בלבד, לפיכך אם מצאו גואל הדם בכל מקום והרגו פטור, ומה יעשה זה? ישב וישמור עצמו מגואל הדם. וכן כל הרוצחים שהרגו בעד אחד או בלא התראה וכיוצא בהן, אם הרגו גואל הדם אין להם דמים, לא יהיו אלו חמורים מההורג בלא כוונה". וראב"ד ז"ל השיג עליו "ויכן כל הרצחנים שהרגו בעד אחד או בלא התראה וכו'. אמר אברהם, תימה

"מלאכת מחשבת"

דיון לעומק בנושאים עיוניים של פרשת השבוע

לכתחילה להורגו כפי משמעות דברי הרמב"ם אינו נהרג עליו. ובזה יובן היטב לשון הפסוק (י"א) "ונס שמה רוצח מכה נפש בשגגה" דמשמע דדין ניסה שייך רק להורג נפש בשגגה ולא למזיד. ואף בספרי גופא דרש שם לאפוקי מזיד, ולכאורה סותר הוא את דבריו שפירש בפסוק (כ"ה) דהכל מקדימין בין שוגג ובין מזיד? אלא ע"כ צ"ל דדין עיר מקלט במהותו שייך לשוגג, ברם עד שידונו בי"ד ויבררו בין שוגג למזיד יש לרוצח במזיד זכות לרוץ לעיר מקלט ואסור לגואל הדם להיכנס לעיר מקלט ולהורגו, אבל אם נכנס והרגו יפטר. ברם כיון שריב"י מפרש את הפסוק "והצילו העדה" דמי שלא נתחייב מיתה פטורו משמע שפטורו מידי גואל הדם, בכ"ה"ג יש לומר, דאף הפני"י יודה דאחר שפקע דין גואל הדם ממנו אסור לו להרגו. ואפשר שיתחייב עליו מיתה, דלענין זה חלה הלכה של הצלה, ברם יש לעיין בזה, וצ"ע.

הערה בענין נתחייב מיתה בידי בי"ד, שמוסרים אותו לידי גואל הדם.

איתא בברייתא (שם): "מי שנתחייב מיתה הרגוהו, שנאמר ושלחו זקני עירו ולקחו אותו משם ונתנו אותו בידי גואל הדם ומת, ומי שלא נתחייב פטורוהו, שנאמר והצילו העדה את הרוצח מיד גואל הדם. מי שנתחייב גלות מחזירין אותו למקומו".

צ"ב במה שאמר ר' יוסי שמי שנתחייב מיתה מוסרים אותו לידי גואל הדם היאך ניתן לפרש כן והלא אם נתחייב מיתה חייב הוא מיתה בי"ד ע"י בי"ד והיאך מוסרים אותו לידי גואל הדם? ובחידושי הריטב"א במקום נתקשה מצד אחר, דאיתא בגמ' בסנהדרין (דף ע"ח ע"ב) דחובשין אותו לאלתר עד שיראו מה נעשה בדעו. ומכוח הקושיא הנ"ל העמיד את הדברים שהיה קרוב למזיד או שהרג במזיד גמור בלא התראה ומה ששנו כאן אם נתחייב מיתה הרגוהו היינו שמתירין לגואל הדם להורגו עכ"ל.

והדברים צריכים עיון רב: (א) מה שהביא רביה מהגמ' סנהדרין שחובשין אותו לאלתר לכאורה לא שייך לכאן דהתם מיירי בהכה הכאה שיש בה כדי להמית ועדיין לא מת וממתנין לידע אם הלה ימות יהרגוהו ואם יחיה ונקה המכה, אבל אם כבר מת כבר למה חובשים אותו והלא צריכים לדון בו אם חייב מיתה אם לאו. (ב) עוד יש להבין דפשוטות הבנת הברייתא שכבר דנו אותה בבי"ד ונגמר דינו למיתה ועתה צריכים להמיתו והשאלה רק מי יהרגוהו אם בי"ד או גואל הדם ולא בתחילת הדין וקושיא הריטב"א נראה שהוא מפרש את הברייתא בטרם נגמר דינו למיתה. (ג) ומה שהעמיד הברייתא במזיד בלא התראה נמי יקשה, והלא בגמ' בסנהדרין מוכח דכונסין אותו לכיפה, הרי שזו היא מיתתו ולא ע"י גואל הדם. (ד) מדברי הרמב"ם (פ"ד מהל' רוצח הל' ד' ה') נראה דאין לגואל הדם היתר להרוג רק אם הרגו אינו חייב מיתה (ואילו בברייתא משמע שמותר לו אף לכתחילה וא"כ ודאי מיירי ברוצח גמור עם התראה).

וראיתי ב"ערוך לנר" שגמ' בדברי הריטב"א ומפרש את דברי הברייתא כפשוטם דמיירי במזיד ובתראה, ואם יש גואל הדם מוסרים אותו לידי גואל הדם (ולא תקשי מדינא דגמ' שחובשין אותו לאלתר דהתם מיירי שברח מהמתבשר או שהוא חזק מהם ולא ניתן לחובשו) ולפ"י הדין שבי"ד ממית את הרוצח ע"י שליחו הוא רק באופן שאין שם גואל הדם והוא דחוק מאד, ומכל מקום יש לדון, אם גואל הדם יצטרך להורגו בסייף כדן מיתת בי"ד או שיכול להמיתו כדן גואל הדם באיזה מיתה שיבחר. והנה מצינו גבי ברח מבית הדין לאחר גמור דין שנתרבה מ"מות יומת" שממיתין אותו בכל מיתה שניתן ואפילו במיתה אחרת (כגון חנק ע"י טביעה) ברם כ"ז באופן שאי אפשר להמיתו במיתה שהתחייב בה אבל לכתחילה חייבים להמיתו בסייף ובאופן שנתבאר בגמ' בסנהדרין.

ויש לעיין בענין זה, האם אכן גואל הדם נעשה כשליח בי"ד להמית או שמלכתחילה עוברת המצוה לידי גואל הדם והוא קודם לבית דין וכפי שיכול להמיתו בטרם נגמר דינו למיתה בכל אופן שהוא כך יוכל גם לאחר שמסרוהו לידי בי"ד. (ולכאורה נראה היה לומר שזו הלכה חדשה שהרי אם מדין שליחות בי"ד ומהלכות מיתה בי"ד בעינן י"ד העדים תהיה בו בראשונה להמיתו" וא"כ יד העדים קודמת לגואל הדם? אלא ע"כ דאם נמסר לגואל הדם יכול הוא להמיתו בדעו ולא בתור שליח בי"ד, ועדיין יש לגמגם בזה. אשמח לשמוע חוות דעת המעיינים שיחיו).

ונראה דע"כ סבירי ליה דהרמב"ם אינו פוסק כלל כר' יוסי ב"ר יהודה אלא כרבי (בגמ' שם) דאומר "מעצמן הן גולין, כסבורים הן אחד שוגג ואחד מזיד קולטות, והן אינן יודעים שבשוגג קולטות ובמזיד אינן קולטות" ופליג על הספרי (דסתם כשיטת ר' יוסי ב"ר יהודה) ולפ"י דמזידיים טועים שיש להם מקום לנוס לעיר מקלט אליבא דאמת אין להם עיר מקלט כלל, ממילא יכול גואל הדם להמיתו אף שם. ויש לפרש אליבא דרבי את הפסוק כפשוטו. "ושפטו העדה בין המכה ובין גואל הדם וכו' והצילו העדה את הרוצח מיד גואל הדם" דהולך רק על רוצח בשגגה ובו מתקיים המשך הפסוק "והשיבו אותו העדה אל עיר מקלטו" אבל רוצח במזיד בלא התראה או קרוב למזיד לא מיירי הפסוק כלל, ואף שאין להם להמיתו שהרי אינו מחויב מיתה ודאי שאין למסרו לידי גואל הדם להמיתו כטענת הראב"ד ז"ל, דאף שמצוה על גואל הדם להמיתו, היינו שהוא בעצמו יעשה זאת אבל אין ממציאים לו את המכה, והכי נמי מסתברא דכפי שאין גואל הדם יכול לעשות שליח להרוג את הרוצח שהרי דין זה נאמר בו, כך גם אין להמציא לו את המכה. ומכל מקום יכול המכה להמיתו, שהרי מילתא דסברא דלא גרע מכל הורג שלא בכונה.

ויש לי לכאורה בזה מעין ראיה, דאם נימא דשיטת הרמב"ם כריב"י, הוי ליה להביא את לשון הברייתא דבתחילה הכל מקדימין, ופשוטות לשון הרמב"ם מורה דאדרבה כל מי שהורג בשוגג שקרוב למזיד אין לו דין קליטה כלל, משמע בשום שלב. ולא כ"ש מי שהורג במזיד גמור בלא בהתראה או בעד אחד שאינו נקלט. ולא מיירי הרמב"ם בנמסר לידי בי"ד ושפטוהו שהרי השמיט כל זה, ולפלא שהראב"ד ז"ל השיג כן על הרמב"ם שפירש את פשוטות דברי הרמב"ם שבי"ד הם שממציאים לגואל הדם את הרוצח. וכן המגדול עוז ביאר את הרמב"ם בתור מילתא דפשיטא פוסק כהספרי דסתם כר' יוסי ב"ר יהודה, וצ"ע.

והנה בשיטת ר' יוסי ב"ר יהודה דבתחילה אף מזיד מקדים לעיר מקלט, איכא פלוגתא בין האחרונים ז"ל, אי חלה הלכה של קליטה גמורה שם, דעת הפני"י דאם יכנס גואל הדם לעיר מקלט ויהרוג את הרוצח אינו מתחייב עליו מיתה, כיון שבאמת הוא רוצח במזיד שאינו ראוי לגלות, ברם חידוש דין אמר ר' יוסי ב"ר יהודה דמהני בו הצלה של עיר מקלט דלכתחילה אסור לו לגואל הדם להורגו. ברם החזו"א מחולק עליו ולדבריו אליבא דר' יוסי ב"ר יהודה אין חילוק בין רוצח במזיד לרוצח בשוגג ששניהם מקדימים לעיר מקלט, ובענין זה נתחדש בזה דכל עוד בי"ד לא דנו בדעו וחרצו עליו משפט רוצח יש לו דין קליטה, לפיכך כל שהרגו בתוך עיר מקלט יש לו דמים ונהרג עליו כמו שנהרג על הורג רוצח בשוגג בעיר מקלט.

וראיתי ב"רנת יצחק" שתמה על דבריו, דלכאורה מלשון הרמב"ם "לפיכך אם מצאו גואל הדם בכל מקום והרגו פטור" יש לדייק שאפילו אם הרגו בתוך העיר מקלט יהיה פטור שאין לרוצח במזיד דין קליטה לענין שיתחייב עליו מיתה (הבין אף הוא דשיטת הרמב"ם אזלא כדעת ר' יוסי ב"ר יהודה) ועל כן פירש דלשיטת החזו"א כך תתפרש דעת הרמב"ם ז"ל, דלא איירי כלל בגוונא של "כולן מקדימין לגלות" אלא לאחר שנגמר דינו ופטורוהו מגלות שנתברר שאינו מאלו שראויים לגלות ולפיכך חוזר דין גואל הדם דאף אם יהרגו בעיר מקלטו יפטר, שהרי כעת הוסרה ממנו ההגנה של עיר מקלט.

(לכאורה נוצר מצב שבפסיקה הם לא הצילוהו מידי גואל הדם אדרבה עד עתה אם היה נמצא בעיר מקלט היה ניצל מידי גואל הדם ועתה שהסירו ממנו הצלה זו סיבבו לו מיתה, א"כ היאך יתפרש פשוטו של פסוק והצילו? עוד תימנה אם לאחר הפסיקה מתברר שאין לו זכות לעיר מקלט למה מעיקרא זכה בזה? והרי כלפי שמיא גליא שהוא רוצח גמור שאינו ראוי לעיר מקלט ואם גואל הדם יודע את האמת למה יזכה הרוצח להגנה זו? וצ"ע. ובדוחק יש לומר דכיון דהתורה אינה בשמים יש לכל הורג את הזכות לומר שוגג אני ועיר מקלט קולטת אותו ורק ע"פ בירור בב"ד יכולים להפקיע זאת).

ברם נראה דהפני"י יפרש את דעת הרמב"ם כדברי ר' יוסי ב"ר יהודה ויסבור דאף דיש דין קליטה מכל מקום חלוק הוא מהורג בשגגה, דהתם בעיר מקלט ניצל לגמרי אבל שוגג שקרוב למזיד ולא כ"ש מזיד גמור רק שאין בו התראה אי אפשר שייקלט לענין שיהרג עליו, רק דאסור

"מלאכת מחשבת"

דיון לעומק בנושאים עיוניים של פרשת השבוע

"נחשבה" – הגאון רבי יחיאל הלוי נוביק שליט"א

במוצאי יום השנה של מו"ר הגר"ש זצ"ל מן הראוי וההגון להזכר מעט מדמותו, שיהי לנו דוגמא לדרכינו בחיים בכלל ובלמוד התורה בפרט. והנה באמת הדבר קשה לפרט פרטים ולשרטט קוים לדמות האדם הגדול בענקים, ששמעתי' בכל יום בפומא דרבנן ורוחו חופפת כבתי המדרשות ומיום ליום מתחדשים דברים ששרשיהם יונקים ממעינות חכמתו, ולעמוד פתאום לעצור לרגע ולנסות למצות במלים את הכללים זהו ענין קשה. אך בכל זאת מהראוי לנסות להעלות משהו מהזכרון.

ובאמת יש בזה גם מן הצער כשמתכוננים מה חסר, אך בכל זאת גם על זה צריך להתגבר כפי היכולת. ונאמר כי ראשית כל דבר ראינו את סערת רוחו בלימודו, שהי' סוחר את כל הסוככים אותו, ואין לנו דוגמא ותיאור שנוכל להמחיש כהיום, אף שב"ה לא אלמן ישראל, אבל הרוח סערה שהיתה אצלו זהו דבר שאינו בנמצא עוד, וגם לא הי' אז כמדומה בצורה זאת, כי אורייתא היתה מרתהא בי, ומכה הריתהא הי' לומד בגבורה ללא ליאות, ולא הי' אפשר להשאר אדיש במהיצתו, וכל רגע ורגע הי' מתגבר יותר ויותר, והיו השומעים מנסים להדביק את קצב מרוצתו, הן בחריפות הן בבקיאות, ובעיקר בישרות החבנה שהיתה יורדת עד עומק השיטין, ולא נרתע מלהביע את דעתו בכל דבר שעמד על דרכו, ובכל סברא חדשה שנקרתה לפניו, כי הי' ממשיך להסביר ולנתח כל דבר, ומכל מקום לא הוצרך לעייל פילא בקופא דמחטא, כי אם על דרך יקוב הדין את ההר, כי הי' הוצב והוצב מדמה ומחלק בונה ומפרק והכל בהמשך אחד, והותר להבין על בוריו כל דבר ודבר.

עוד זאת שהי' בוחן ובודק את מדת החבנה בכל דבר, על מנת שלא יצא שום זיוף כי השקר למוחצה לשליש ולרביע לא שמע, והי' שונא השקר ומתעב תיעוב גמור עד כדי סלידה ורוגז, ורק אחר האמת האמיתית היתה מגמת פניו. ובאמת כמכתביו נמצא מכתב אחד שרואים בו גודל אהבת התורה ע"ש, ועוד מכתב שרואים את דרכו להתור לאמת בהכנת דברי הראשונים. ע"ש.

עוד זאת שהי' מברר בכל ענין את שיטות הראשונים ומונה אותם ממש כמונה מרגליות, ובוה ראינו ממש דברים נפלאים פלאי פלאות, בהירידה לעומק דברי הראשונים.

עוד זאת שהי' שוקל כל קושיא ותירוץ במשקל מדוקדק, מתי קשה על הקצוה"ח ומתי תמוה, ומתי מוכרח מדבריו שלמד כך וכך, ומתי דבריו מהודשים, ואיזה תירוץ ניתן להאמר ואיזה לא, וכן הלאה והלאה.

והנה ד' נתן לו לשון לימודים לדעת לעות את יעף דבר. והי' משתמש בזה בהעמדת תלמידים הרבה.

עוד זאת שהי' מחבב כל דבר ששמע וישר בעיניו והי' חוזר ע"ז שוב ושוב לכל אחד ואחד, בשם אומרו.

עוד זאת אהבת התורה שהיתה אצלו בבחינת לפרוש ממנה איני יכול, לפי ערכינו, ואף שהי' צריך ללכת אם הי' מאן דהוא שואל עוד קושיא או מתרץ תירוץ חדש הי' מתעכב שוב ודן ומעיין היטב בדברים.

זאת ועוד כי כל זה הי' במצבים של יסורים קשים כידוע, ועם כל מה שעבר, הי' נראה לעומד מן הצד שאין לו שום דאגות כלל והכל כשורה. וזה הי' ממש פלא למתבונן.

והנה מעולם התבוננתי להתור לבקש מעם לגודל זכותו להעמיד כ"כ הרבה תלמידים, אשר הותם רכס עליהם, באופן שלא מצינו.

ובעייני בכתביו הרבים שהשאיר אחריו ברכה, מצאתי ניר קטן ועליו רשימות מהכנה לדרשה והי' זה זמן קט אחר השואה האיומה, ושם כתב תיאור מרגש מגודל החורבן של מרכזי התורה, וכתב שכל אחד מאיתנו מרגיש חובה לעצמו להיות חוליה בשלשלת מסירת התורה בכל דור.

וחשבתי לעצמי דאולי זהו היסוד למה שזכה, כי הרגיש את גודל החורבן וגודל החיוב לדאוג להמשך התורה.

וכמדומה שהיום הזה שאנו עדים למצב של שכחת התורה אף שיש הרבה מוסדות תורה וכו', אבל אין היגיעה והשאפה לגדלות שהי' פעם,

ואולי זהו מחמת שהושבים שיודעים הכל, למרות שאין יודעים כלל, ובאמת נראה שיסוד הטעות שרואים לכאורה שהולך בקלות, והאמת כי זהו מופרך מיני' ובי' דממ"נ אם מה שיש לו הולך בקלות על אחת כמה וכמה שיש ע"י יגיעה נמרצת, ובאמת אמרו יגיעת ומצאת תאמין לא יגיעת ומצאת אל תאמין.

ואמר מו"ר הגר"ש זצ"ל כמה שדרשו, אם בחוקתי תלכו, שתהיו עמלים בתורה, והקשה דבשלמא דקאי על התורה למדו משום דשמירת

המצוות אמור בתרי' ואת מצוותי תשמרו, אבל מנא להו דקאי על עמלים בתורה דוקא, ואמר דתלכו מלשון עלי' [[שטיינגן]] וזה לא יתכן בלא להיות עמלים, ונאים הדברים כשיוצאים מפי עושיהם.

אמנם צריך להיזהר שלא לשאוף לדברים אחרים, דבלא שאיפה גדולה לא שייך לגדול. ודו"ק בזה היטב.

~~~~~

"..... ממיסגר נפשי".

פרק ל"ז – לא אתן שיערכו לשוחט ר' אוריאל אוליאל "משפט שדה"!!!

תקציד הפרקים האחרונים:

ר' אבישל עבר דרך חתחתים מרגע הגעתו לצרפת, הוא מאחר את הטיסה בשל זה הוא מפסיד ליווי צמוד של אחד הר"מים משיבת ארמונטיר ר' מאיר שרים. הוא טס בשעה מאוחרת ומרגע זה צעות הבעיות. הוא אינו מוצא את המזוודה שלו, בשל כך נתקע בלי כתבות בלי ביגוד. הוא לא יוצר קשר עם יו"ר הקהילה ר' אשר סיטרוך וגורם לתעס גדול עליו, עד כדי רצון לפטח מהמשרה החדשה. ההסתבכות גוברת כשגם הוא כבר אינו חושק במשרה ומתכוון לחזור ארצה. ברם מאחורי הקלעים פועלים הרבנים ר' ברוך לייב מסקוביץ ור' מרדכי קצמן להחזיר את ההצעה לקדמותה. לאחר מאמצי על מתרצים שני הצדדים.

וברקע מתרחשת דרמה רצינית, כשמדע לפסיה פרלמן שהמזוודה לא אבדה אלא הועלמה בכונה ע"י ז'ולייט וועקנין פקידה באיר פרנס בגלל כעס שיש לה על בעלה ר' אבישל שהחזיר את אחיה ליאם בתשובה ובכך מנע נישואי תערובת רח"ל. לאחר שהצליחה להוכיח לסמנכ"ל התברה מר שלום לחייאני כי המזוודה הורדה שלא כחוק הוא נחלץ לעזרתה ומחייב את הפקידה לפייס את משפחת פרלמן ומאיים לפטרה באם לא תציית. ברם הפקידה המחשעת

"מלאכת מחשבת"

דיון לעומק בנושאים עיוניים של פרשת השבוע

אינה נכנעת ומוסיפה חטא על פשע, היא מגייסת לטובתה את אחד הסבלים צחי פרץ שיאיים על הסמנכ"ל אם לא יניח לה, כמו כן היא משדלת אותם לקנות בבני ברק ביגוד חסידי כדי למלאות את המחזור שנתראה במשקל יתר. אבישיל מוכתר כרב ומתקבל בכבוד רב ע"י נכבדי הקהילה אך נתקל בקשיים גדולים מההתחלה, כשאחד השוחטים מר אוריאל אוליאל מתעמת עמו לאחר שחייב להראות את סכינו בפניו. הוא כועס אך לאחר שר' אליהו שם טוב חתם של ר' אשר סיטרוק מאיים עליו כי שחיטתו תכרז כספק נבילה נכנע ומראה את הסכין אלא שבבדיקה מתגלות פגימות רציניות. זעזוע כבד עובר על כולם כאשר מתגלה כי אחד מבכירי השוחטים אינו בוש להכשיל את הקהילה בספק נבילות. ר' אליהו חצה לפסול את שחיטתו ומגייס את חמיו ר' אשר סיטרוק למערכה, מאידך השוחט לא טומן ידיו בצלחת הוא אף לר' שלום סעידאן מבכירי הרבנים בפרס כדי לקבל ממנו כתב תמיכה שיכריז על מומחיותו בשחיטה. פרשה נוספת רצה ברקע כאשר מתברר שיש אדם זר שמברר כל הזמן מי הוא הרב, מה חצה אותו אדם? האם יש לו כוונת טובות או שמא הוא חורש רעות?

AA

ר' אשר סיטרוק שלח הודעה דחופה לכל חברי ההנהלה, לשיבה שלא מן המניין, ליום ג' בבקר בשעה 11. הוא לא פירט לאיזו מטרה הוא מכנס את החברים, רק הדגיש כי השיבה דחופה ביותר. ההודעה נתקבלה ברצינות וכבר בשעה 11:05 נמצאו כל עשרת חברי הנהלה. איש מלבד ר' אשר סיטרוק לא ידע את מטרת הכינוס, אך השמועות ריחפו כל העת, שיש קשר לאספה זו עם הכינוס הכללי של כל חברי הקהילה בערבו של יום, משהו מתבשל כאן ברקע, תהו כולם. החברים ברובם אינם פוליטיקאים מהזן הישראלי המצוי שמחונן בחוש ריח מפותח ביותר כשל כלב גישוש, לזה מתלווה כמובן גם מקצת שבמקצת "חוש שישי או שביעי" (תשאלו את כל עורכי החדשות של קווי הנייעס המהוללים שיועגים מסתרי לבו של כל אחד שזו בפוליטיקה, בפרט של חברי הכנסת החרדיים, הם יודעים לחשוב בשבילו וגם מה חושבים על זה יריביו. דו"ק ותשכח שהכל אמת לאמיתה). רוב חברי ההנהלה הם תמימים ומרובעים ולא יודעים לחתור לאן מוביל אותם ר' אשר ולגבש עמדה מוקדמת. אבל גם לכלל הזה יש יוצא מן הכלל, זה יתברר רק בהמשך, בעת שישבו שקועים בלב הסוגיא.

ר' אשר יושב בראש, פניו חתומות ואינן מסגירות את שמתחולל בראשו או בלבו, הוא יודע שעומד להנחית "פצצה" בכינוס, אך אינו יודע איך לתקבל הודעתו, עליו לערוך את דבריו בצורה נאותה, כדי שיובנו על נכון. חמש דקות ישב והחריש, מנסה לסדר את מחשבותיו שלא תהיינה מבולבלות. נס שיש לו את חתנו ר' אליהו שידע להסביר לו כל ק"י את כל הנושא המורכב של בדיקת סכין וההשלכות על כשרות השחיטה, כך יוכל להסביר להם מה הביא אותו להחלטה הקשה, אבל הוא אינו "נואם בחסד עליון" ועל כן צריך הוא למעט הכנה לפני שהעניין יתפוס תאוצה. בינתיים כל חברי ההנהלה יושבים מתוחים בכסאותיהם, הם לא רגילים לנוסח כזה. תמיד הישיבות הן די מינוריות, בלי עליות ומורדות, כמעט רק בשביל התקנון (לעיתים יש התכתשויות עם מישל עזרן, אבל זוהי דרמה שלא מותרה רושם). הפעם חשים הם כי לר' אשר יש קושי רציני לפתוח את הישיבה. מה מציק לו שהוא יושב ודומם כל כך הרבה זמן? אין הם מבינים, אבל הנימוס הצרפתי מחייב, לא לתחוב את האף במקום שלא מתבקש.

את השקט המתוח ניתן לחתוך בסכין, אם היה זבובון מעופף בחדר אין ספק שרדח מעופו היה מורגש היטב. לאחר שהעצבים נמתחו כהוגן פצה לבסוף את פיו ואמר: רבותי היקרים, קודם כל חייב אני לדרוש בשלומי של כל אחד מכם, יאריך ה' את ימכם ואת שנותיכם בטוב ובנעימים אמן. לאחר זה שהקב"ה סייע לנו להביא רב חשוב שיח' מארץ ישראל, כולי תקווה שאיתו תתחיל תנופה רצינית לקהילה. אני מקווה שיצא לכולכם או לחובכם לראותו בעת התפילות, זכינו לכמה תפילות במחיצתו, הלב ממאן להאמין שיש כזו תפילה גם בימי חול רגילים, אני הקטן לא ראיתי כאילו תפילות גם ביום כיפור ויודעים אתם כי איני צעיר לימים, רבות ראיתי בימי חיי, זמיתי להביא לקהילה שלושה רבנים חשובים ומיוחדים אבל מה אומר ומה אדבר, עד עתה לא ראיתי תפילה כך מיוחדת כפי שזמיתי לראות עתה.

אודה על האמת, בהתחלה חשבתי שרק בתפילה הראשונה שלו התפלל כל כך מיוחד, בשל ההתרגשות הראשונית שלו התפרצו רגשות הקודש שלו כהבעת תודה להקב"ה, על כך שנבחר להיות רב בקהילה חשובה. ברם לאחר מיכן נוכחתי כי אין שוני בין תפילה אחת לשניה, שחרית מנחה וערבית הוא עם אותה דביקות בה' ועדיין איני רגוע, אני יוצר קשר עם שניים מעמיתיי יוצאי הקהילה שמתגוררים כיום בירושלים, הם עשו מחקר רציני עליו והחזירו לי תשובה, כי אין כל חידוש בנוהגו להתפלל בכזו דביקות. בירור מעמיק שעשו גילה כי כבר שנים רבות נוהג הוא להתפלל בכזו דביקות לבורא, הוא לא יושב ב'מזרח' שם כל המבטים ננעצים בו ויתכן שזה משפיע שלא במודע, אלא די בירכתיים. הוא אינו מנסה למשוך תשומת לב של איש, כי מה לו עם "מה חושבים הבריות" יותר חשוב לו "מה חושב עלי הבורא". לכן נוכל לומר שתפלתו כנה ואמיתית. הוא מתחטא לבורא כבן לאביו, כך אמר לי אחד מאילו שביירו בשבילי. אם כך עלינו להודות לה' שזיכה אותנו באדם חשוב כזה. יתן ה' ונזכה יחד עמו לבנות את הקהילה להגדילה ולהאדירה, כפי שהיה תחת הנהגתו של הרב המנוח הבלתי נשכח, החכם השלם רבי יעקב חזקוני זצ"ל הי"ד, שהציע את הקהילה קדימה. בזכותו התפתחה הקהילה הקטנה שמנתה בקושי מאה משפחות לכמעט שמונה מאות משפחות. יתן ה' שתחת הנהגת הרב החדש שיח' נזכה להרבות חיילים רבים, יש לי המון תקוות שהקהילה תוכל להתרחב, ישנם יהודים רבים בפרס שצמאים לדבר ה' ומחפשים את דרכם, הם צריכים לדמות מנהיג שתכוון אותם אל האמת, אם יראו הנהגה אמיצה ואיתנה עם כיון ודך, סביר להניח שרבים מהם יצטרפו לשורותינו בסייעתא דשמיא, אמן וכן יהי רצון.

בוודאי תמהים אתם לדעת, למה הוצרכתי לעשות כינוס פתאומי שלא מן המניין, למה לא המתנתי לשיבה ה"דו חודשית" שתתקיים בעוד יומיים, מה דוחף אותי לכנס אתכם יומיים לפני המועד הנכון? קושיא חזקה, אני מאמין שהיא הציקה לכם מאד. אל דאגה, אני אתן לכם כעת תשובה מפורטת על כך. ובכן, העניין אינו פשוט כלל וכלל. לצערי הרב הגיעו אלי שמועות קשות מאד על השוחט ר' אוריאל אוליאל שמעמידות בספק רב את האמון הרב שנתנו בו עד עתה, כמומחה בתחומי. מסתבר שהוא אינו מקפיד על כלל אלמנטארי פשוט בשחיטה, להשחית את סכיניו כמאות ואינו דואג לבדוק את חדותה כפי שצריך לפני שניגש לשחוט, יתכן שסמך על מה שבדק בעבר, אבל כפי שהבנתי מיועגי דבר, אי אפשר לסמוך על בדיקה זו לאחר סך מסוים של שחיטות, הסכין מתחככת בנוצות ובעצמות הגרגרת, חיתוך ועוד חיתוך מביאים את הסכין לאבד את חדותה, נוצרות בה פגימות שעלולות לגרום לאיסור נבילה. הלך לאחר סך מסוים של שחיטות, על השוחט לבדוק מחדש את סכיניו שחלילה וחס לא נפגמה תוך כדי שחיטה. ובכן אתמול עשה הרב שיח' סיור יסודי בבית המטבחים שלנו, כרב האחראי על מערכת הכשרות, ביקש את השוחטים להראות לו את הסכינים, שלושה מהשוחטים הגישו את סכיניהם בשמחה, ב"ה נמצאו כשירים לשחיטה, אבל ר' אוריאל אוליאל לא היה מוכן שיבדקו את סכיניו! ולא זו בלבד, הוא התחצף לרב וביזה אותו כאחד הנקלים והריקים שאינו יודע בהלכה בין ימינו לשמאלו, כל זה לנוכח השוחטים והמלווים של הרב. רק לאחר שקיבל התראה חמורה, כי יכריזו על שחיטתו כספק נבילה נאיות להראות את הסכין לרב, ברם הבדיקה גילתה פגימות רציניות בסכין, ובשל זה הוא מאבד את חזקת הכשרות שלו, כיון שלא עשה זאת בשוגג, היה לו לבדוק כפי שכולם עשו ולא לסמוך על ניסים, בשל זה נוצרו חששות על הרבה עופות ששחט אותם יום שהן ספק נבילה, הודעתי לפסול את כל העופות ששחט באותו יום ומכרתים למסייה אחמד געברי, מנהל בית המטבחים המוסלמי במחיר הפסד, קרוב לחמש מאות עופות הלכו לאיבוד בשל הסיפור הזה. הלך מבקש אני מכם שתאשרו לי להודיע רשמית על הדחתו מתפקידו כשוחט בבית המטבחים שלנו.

"מלאכת מחשבת"

דיון לעומק בנושאים עיוניים של פרשת השבוע

תדהמה אחזה את כל הנוכחים, איש מהם לא ציפה כי כבר ביום הראשון של הרב יוציאו שוחט ותיק כר' אוריאל אוליאל מכלל הנאמנות, אך זה יתכן? הוא קיבל סמיכה אצל הרב יעקב חזקוני ואצל רבנים רבים נוספים ונחשב למומחה גדול, תמיד הקרין לכולם סמכות וביטחון עצמי רב, לא אחת התפאר שיכול לכהן כרב הקהילה רק בשל צרות עין של כמה שלא מתאים להם שאחד מאנשי הקהילה יכהן כרבם עשו את הכל כדי שלא יבחרו בו כמעומד. אך ניתן לומר עליו כי הוא קל דעת ואין יראת ה' בלבו עד שלא חש להאכיל את חברי הקהילה התמימים בספק נבילות וטרפויות? הם ישבו דמומים ולא היו מסוגלים לעכל את הידענה הקשה שנחתה עליהם. מי שהתאוושש במהירות האור היה לא אחר ממישל עזון, הוא לא נבהל מלהתעמת עם ר' אשר סיטרוק, דעתו נחרצת כי כבר הגיע זמנו לרדת מהבמה, נראה לו כי צלילות דעתו נפגעה עקב זקנתו המתקדמת, עליו להבין כי הקהילה זקוקה בחיפזות לר' צעיר שכוחו במונתו וראשו צלול כיון (כל הסימנים מראים עליו שהוא האיש המתאים) הוא לא יקנה את הלוקשים שמאכיל אותם ר' אליהו שם טוב שמנסה לכבוש את הקהילה מהדלת האחורית (לעומתו מישל עזון רוצה לכבוש אותה מהדלת הקדמית). הוא ניצל את השקט העמוק שהשתרר כדי להביא את חוות דעתו השקולה.

"רבתי היקרים, אל נא תחפזו להוציא משפט במהירות האור, זה מזכיר לי "משפט שדה" שנהוג במחנות ולעיתים הוציאו להורג חפים מפשע במשפט מהיר בלי לתת להם להתגונן. אני מבקש להפעיל קצת את הראש ולחשוב על התוצאות. קהילתנו מטלטלת לה זה שנתיים וחצי בהיעדר רב מתאים. עתה מגיע רב חדש, מה הדבר הנכון ביותר לעשות? להתחיל בתנופת בנייה. אבל מה עושים כאן כעת? הורסים את התשתית במחי יד אחת, שוללים רב שוחט מפורסם לשם ולתהילה, בלי לתת לו להתגונן להסביר את עמדתו. אני שואל אתכם רבותי, האם הוא גנב את דעת הרבנים בפרס כשהוציא תעודת רב שוחט ובודק? הוא קיבל גם סמיכה מהרבנות הראשית לישראל, האם כולם טעו בו? הוא לא אדם אנונימי שעוד לא הוכיח את עצמו, אלא שוחט ותיק שאוכלים משחיטתו שנים רבות, אפילו הרב זצ"ל אכל משחיטתו! האם נחשוש שאף הוא אכל נבילות וטרפויות ח"ו, האם ר' אשר מוכן לקבל את ההשפלה שעד עתה ניזון מבשר פיגולים?!

חושבני כי יש לתת לו את זכות התגובה ולא לפטרו בטרם ישמעו את עמדתו. מלבד זאת התפרסם מכתב חדש מאת רבי שלום סעידיאן שיחי', רבם של יוצאי טרפולי בפרס, הוא מודיע לכול, כי הרב אוריאל אוליאל הראה לו את סכיניו ונמצאה חלקה ומהודרת למהדרין. האם חוות דעת זו שקרית? כולם מכירים את רבי שלום הנ"ל כרב חשוב ואחראי, הוא לא יתן תעודה מזויפת לאדם שאינו יודע לבדוק סכין. מלבד זאת, כל הקהילה תזדעזע כשיבינו שהשוחטים כאן הם פושעים שלא ניתן לסמוך עליהם, זה עלול לגרום שיחשבו פעמיים אם לסמוך על מערכת הכשרות שלנו ובלי זה חושבני שאין לקהילה שלנו ייחודיות, ישנן עוד קהילות צעירות בפרס ויש לבעלי תשובה אלטרנטיביות רבות להיכן להסתפח. מה שהיה מיוחד לקהילתנו עד עתה זו מערכת הכשרות העצמאית, ברם אם נשמיט את היסודות שלנו בל נלן אם הם יתנערו מאתנו ויחפשו במקומות אחרים. בזה אתם גוללים את האבן על פי הבאר, אני מבטיח לכם שלא יקום (ר') יעקב חדש שיהיה בכוחו לגלול אותה לבדו. על כן דעתי נחושה, כי אין לפטר את השוחט, ודאי לא בפזיזות כה רבה, עלינו לתת לו את יכולת התגובה, כדי שלא יאמר שנעשה כאן מחסף".

דבריו נפלו על אוזניים כרויות, הם שכחו את היריבות הנצחית ששררה עד עתה בין ר' אשר סיטרוק למישל עזון שחלק בקביעות על דעתו. לפתע נשמעו קולות רבים, מישל עזון צודק, מה המחסף המטופש הזה? על סמך מה הוציאו פסק חמור נגד שוחט ותיק כל כך? מניין זהיר גילה כי ר' אשר מצוי כמעט בעמדת יחיד. מתברר כי מישל עזון ניצל את הבמה היטב, כדי להעמיד את יריבו בפינה. ר' אשר לא האמין איך הצליח אותו פוחז להשפיע על חברי הקהילה שבדרך כלל ממושמעים ככבשים תמימים למרותו, נראה כי מישל עזון מאיים עליו, מוחו חרוף קלט כי הוא מחזיר לו מנה אחת אפיים על זה שלא נעשה המתורגמן הצמוד של הרב החדש. עליו להראות לו כי לא נס לחו, הוא יוכיח לו שיש לו עוד הרבה ללמוד כדי שיוכל לכהן בתפקיד.

"רבתי אני מעיד בפניכם, כי חתני היקר ר' אליהו בדק את סכיניו של השוחט הנ"ל היטב, הוא מצא בה כמה פגיונות רציניות שמעמידות את כשרות הסכין בשאלה קשה מאד, אתם מכירים את ר' אליהו, הוא לא אחד שחולם חלומות, אם הוא מעיד בפני הוא נאמן"

"ר' אשר היקר, עם כל הכבוד לכם, מאימתי נהיה ר' אליהו רב בודק סכינים? מעולם לא ידע איש כי הוא בודק סכינים. לעומת זאת רבי שלום סעידיאן שיחי', מוכר בפרס זה שנים רבות, כרב חשוב שבקיא בהלכה ויודע לבדוק סכינים, הוא נאמן עלי יותר". לא ויתר מישל על עמדתו.

"וכי רק ר' אליהו בדק אותו? תדע לך כי הרב בדק את סכיניו לפניו ובשל זה התעלף, הוא בדק את סכיני השוחטים האחרים שנמצאו טובים, אבל אותו שוחט התמרד ולא רצה להראות את סכיניו, רק לאחר שחתני איים עליו הסכים להראות את סכיניו לרב, והרב שלנו כבר התמחה בירושלים במשחטה גדולה מאד, ויצא שמו לתהילה כמומחה מאין כמוהו להעמדת סכינים. כשראה את הסכין לא האמין שהשוחט מעז לשחוט כשסכיניו פגומה, דבר זה מראה שאין לו יראת שמים בסיסית ולא חש לבעיה שידועה לשוחטים שסכינים מתקלקלים במהירות תוך כדי שחיטה, והלא יודע הוא כי סומכים על נאמנותו, אם לא יעשה את המוטל עליו יכשיל במזיד מאות אנשים תמימים בנבילות, כשאין להם אפילו חצי מושג שנכשלים באיסור חמור כל כך. על זה הכעס הגדול שלנו, על ניצול התמימות והכשלת הרבים בשאט נפש".

"האם שמעתם מהרב את הדברים האלו?" לא מרפה מישל הקנטרן, הוא לא מוכן לוותר בקלות על הקלף המעולה שנקלע לידו.

"את האמת, לא שמעתי. קיבלתי את כל המידע מחתני היקר, אבל אין לי בעיה שהרב ישמיע את עמדתו בכינוס שיהיה בערב.

"אם הרב מדבר במקום, עליך להיות הוגן ולתת בו זמנית במה פומבית גם לשוחט. לא יתכן שלא יתנו לו להתגונן, אם הוא לא ישכנע את הקהל, נוכח לומר שהיה כאן משפט הוגן וצודק והוא הפסיד את המערכה. אבל אי אפשר לדון את האדם שלא בפניו, כאן לא איראן שמתנהלת על ידי איזה אייטולה חומייני שמכתיב לכולם איך לעשות ומה לחשוב. אנו נמצאים בין אנשים הגונים שיודעים פרק בזכויות האדם. אני לא אתן שישפכו את דמו ברבים, בלי שתינתן לו זכות התגובה".

"אוקי, בלי נדר אתן לו את האפשרות להגיב". ענה ר' אשר סיטרוק צוננות ובזה נעל את האסיפה.

טלפון בלתי מזוהה מצלצל בביתו של אוריאל אוליאל קול אלמוני מודיע לו: "הצלחתי להנחית לאויבך מכה מתחת לחגורה, תכין את עצמך היטב, היום בלילה מנסים לעשות לך "פוטש" (הדחה פומבית) תהיה מוכן לכך ואל תתן לעצמך לצאת כמו תבוסתן".

"מי אתה ומניין לך כל המידע הזה?" שואל אוריאל למרות ששמח על המודיע האלמוני, הוא זהיר לא לתת אמון באחד שלא מזדהה.

"אני כרגע מעדיף לא להדהות, כדי שלא יגידו שאני חותר תחת כסאו של יו"ר הקהילה, אבל אני מעורה בנעשה בקהילה ואני יודע שמתכוננים להדיח אותך ברבים, על כן הודעתי לך כדי שתתכונן היטב. הגנתי עליך והכרחתי לתת לך במה כדי להגיב על המתקפה הפרועה שמנהלים נגדך שבבסיסה תביעה לפטר אותך ממשרתך כשוחט ובודק".

"מלאכת מחשבת" דיון לעומק בנושאים עיוניים של פרשת השבוע

"תודה רבה לך מאד, אשתדל להיות מוכן למערכה".

~ ~ ~

הזר הגיע למקום בשעות הערב, כשהוא עוטה ברכס שמסתיר את פניו כמעט לחלוטין, הוא הסתובב ברחוב "רו פאווע" מחפש נפש יהודית חיה, כדי לתשאל אותו על הרב. הרחוב היה הומה אנשים, אבל כמעט לכולם לא היה מראה יהודי. "הם לא הכתובת לתשובות על השאלות המציקות ל" חשב. הוא חש החמצה גדולה, הרבה זמן אין לו, הוא ניצל "שעת חלוף" כדי לחמוק ולתהות, הוא לא מעוניין למשוך תשומת לב מיותרת, לא של מכריו ולא של אנשי הסביבה. עליו להתחזק בשקט ובצורה שלא מעוררת יותר מידי סקרנות. הוא היילך לתומו בזהירות כמעט על קצה בהונותיו, כדי לא לבלוט, מסתכל חטופות אנה ואנה, אולי יתמזל מזלו וימצא יהודי. לאחר שכמעט נואש ראה אדם בעל מראה יהודי פוסע במהירות לכיוון בית הכנסת, למרות שהלך עם קסקט לראשו, לא הצליח להסתיר את מראהו היהודי. כשהיה קרוב אליו ניגש לשאול אותו, אם הוא מכיר בית כנסת ברחוב, רוצה הוא להתפלל ערבית.

"יש כאן בית כנסת בסמיכות, אבל כעת אין תפילות. תצטרך ללכת קצת כדי להגיע למרכז היהודי, תמצא מספר בתי כנסת שניתן עוד להשיג שם מניין".

"אתה מהמקום? שואל הוא שוב בסקרנות.

"כן, אני מתפלל בבית הכנסת כאן בקביעות"

"האם יש מניינים שיעורים ומסגרות לאחד שמתעניין ביהדות?"

"בהחלט, יש לנו קהילה עם פעילות עשירה מאד, אם אתה רוצה להצטרף למסגרתנו תמצא בהחלט מקום טוב. אני מאמין שבפרט כעת שהגיע אלינו רב חדש שיעורר את המקום, תתחיל פעילות טובה. בהחלט יהיה לאנשים חדשים מקום להשתלב".

"מדברך אני מבין שעד עתה המקום היה רדום קצת" שואל הזר בהתענינות.

"זה די נכון, בהיעדר רב קפאה הפעילות מאד, אנשים לא הרגישו שיש אדם אחראי ואכפתי שיוביל מהלכים, זה גרם לאיזו אדישות ונמנום. אבל עכשיו המצב ישתנה לטובה, כי הרב החדש יתפוס את המושכות, הוא יזרים דם חדש לקהילה והכל יתעורר, כך אני מקווה".

"אני ממש שמח בשבייך, אולי גם בשבילי, אם ארצה להצטרף, האם אתה מכיר את הרב החדש קצת?"

"לא, כי הוא ממש חדש, רק עכשיו הגיע ואין לי עליו שום מושג, אבל אתמול דיברו עליו כל הרבנים והחשובים, שהוא אדם חשוב מאד, צדיק מיוחד, אנו קוראים לזה "משכמו ומעלה" יש לכולנו הרגשה טובה בלב, שהמצב עומד להשתנות, אז אני מקווה שכל מה שאמרו עליו זה מה שיקרה באמת".

הזר חושב לעצמו, תפסתי טרף קל מאד, הוא נראה לי פטפטן רציני, ממנו אוכל לשאוב מידע על הכל.

"אתה נשמע אדם מעניין מאד, האם אפשר לעשות הכרה? שמי דניאל סרוסי, די חדש בצרפת, עדיין לא השתלבת באיזושהי קהילה, אני מחפש לעצמי מקום טוב בו אמצא את עצמי, שמעתי שיש כאן קהילה טובה, לכן באתי לבדוק אותה מקרוב. אם אראה אנשים נחמדים מאד יקל עלי להכריע".

"אני מאד שמח, גם לי נראה שאתה אדם מקסים ואיכותי. אציג את עצמי לפניך, שמי עדיאל פדידה, ארכיטקט במקצוע פלוס תואר שני בביוכימיה, הצטרפתי לקהילה דרך הרב הקודם, רבי יעקב חזקוני ז"ל. הוא קירב אותי ליהדות, תודות לו קיבלתי משמעות חדשה לחיים. אני מאד מעוניין שיצטרפו חברים חדשים לקהילה, בפרט אקדמאים, זה נותן גוון איכותי לקהילה, האם השתלבת באיזושהי עבודה? מעורה כאן בחיים?"

"עדיין לא, אני ישראלי ולומד כבר שנה שניה משפטים באוניברסיטה, יש לי חדר לא הרחק מכאן, אני מחפש את עצמי, אשמח מאד להכיר יידיים. אגב אפשר לשאול, האם הרב החדש הוא יליד צרפת? הוא מכיר את המקום מלפני כן?"

"לא, ממש לא, הוא הגיע רק בשבוע שעבר מארץ ישראל, אפילו לא דובר צרפתית, אבל אנחנו לא דואגים, כי יש לו מתורגמן צמוד שיתרגם לנו את כל מה שיאמר, אני יודע שזה לא סימפטי שהרב עצמו לא מדבר אלינו ישירות. אבל מה לעשות, לא מצאנו רב אחר, שנתיים וחצי חיכינו לרב אך לא נמצא אדם שיתאים, אז צריך לדעת להתגמש כדי שיהיה לקהילה רב ומנהיג".

"מעניין איך קוראים לרב הזה?" שואל הוא בזהירות, מקוה שהלה לא יתחיל לחשוך שהוא לא סתם איזה אחד שרוצה להצטרף.

"לא אני לא יודע, יש לו שם קשה. זה לא שם ספרדי או מרוקאי, אז קשה לי לקלוט אותו. אבל לי זה לא משנה מה שמו, חשוב לי שיש לנו רב שיעשה את מלאכתו בנאמנות".

"טוב, תודה רבה לך על כל החומר שסיפקת לי, בינתיים אלך לחפש מניין אחר, אבל אשמח לדעת את שעות הפעילות, כדי שלא אטעה".

"אתן לך בשמחה, הוא מוציא את הסמארטפון שלו ומדפדף עד שמוצא את תוכנית הפעילות, הוא נותן לזר (דניאל סרוסי) להעתיק את כל שצריך, הם נפרדים בלחיצת ידיים איתנה כידידים.

~ ~ ~

צחי פרץ היה די מרוצה, עול אחד ירד ממנו, גם מה שלקח על עצמו קשה לו, אבל בדלית ברירה יבצע זאת. מרגע לרגע הבין כי יש לו עסק עם אשה רעה וקשה שלופתת אותו בגרון, היא גילתה את החולשה שלו ומנצלת זאת עד תום. הוא לקח את הפרטים שהביאה לו על גבי דף מעוצב, שלוש כתובות של גמ'חים שמתעסקים במכירת בגדים משומשים של דוסים במחירים אפסיים. הכתובת הראשונה הייתה ברחוב האדמו"ר מגור לא הרחק מרחוב חזון איש, הוא לא מכיר את הרחובות, בשבילו בני ברק היא עיר שעדיף לא להכיר, הפעם האחרונה שהיה שם בעת שאביו נסע עמו לקנות תפילין לבר מצוה, מאז לא דרכה רגלו בעיר המחניקה. רבע שעה היה צריך לבזבז כדי שיוור לו את הכתובת המדויקת של גמ"ח "חוט ומחט" שם יש מבחר של בגדים משומשים, הוא התקבל על ידי המוכר יהודי חביב בגיל העמידה.

"במה אוכל לעזור לכבודו?" הוא נוהג לתת תואר "כבוד" לכל אדם שנראה לו נשוי.

"מלאכת מחשבת"

דיון לעומק בנושאים עיוניים של פרשת השבוע

"באתי לרכוש כמה מערכות בגדים חסידיים עבור בחורים מהישיבה שלנו" שלף ממוחו את הפרטים ששיננה לו ז'ולייט לכל הפחות 15 פעם (יש לו תפיסה מהירה וזיכרון אגדי, שינון של 15 פעם נועד כנגד עין הרע, לא תמיד החמסה מועילה לגרש את העין הרע).
"מאיזו ישיבה אתה, ניתן לדעת?" שואל המוכר בחביבות.

"מישיבת התפוצות" שבירושלים". עונה הוא כמו רובוט מאומן להפליא.

"לא שמעתי על ישיבה כזו, משום מה השם הזה נשמע לי כשיבה לעולים או חוצניקים, אז למה אתה צריך בגדים משומשים של חסידיים ?

צחי מתבלבל הוא כבר יותר מידי מחטט, היא לא הכינה לו תשובות לשאלות מהסוג הזה, כנראה שהגברת הזו לא סגרה את כל הפרצות למרות שמתניימרת לחשוב על הכל, היא לא חשבה שלא כל שם ישיבה מתאים לחסידיים. הוא מחליט אלתר תשובה במקום, להצדיק את האמון הרב שנתנה בו.

"יש בישיבה שלנו, אגף לחסידיים ואני מייצג אותם, רציתי לקנות בגדים בשביל כמה בחורים שהם ממש עניים, אין להם אפילו תמיכה מינימאלית מהבית ומצוה גדולה לעזור להם". פורט הוא על הנימים היהודיים בהם מצוידים החודים במינון גבוה.

"אני שומע, אבל כשמדברים על כמות גדולה צריכים קצת מסמכים מתאימים, אתה יכול להביא לי מסמך מטעם הנהלת הישיבה שלכם, או מהנהלת הת"ת שלכם?" רוצה הוא בכל מאודו לעזור לבחור מסכן, שמשום מה נראה כל כך לא מתאים למערכת הביגוד שלו. אמנם יש לו כובע וחליפה של ליטאים, אבל הוא לא רואה את חוטי הציצית משתלשלים מבעד לבגדיו, פרט ישיבתי מזהה (אפילו אילו שלא מהדרים ללבוש כיפה מכובדת בגודלה ואף ילכו צמוד, אבל ציציות ישתלשלו להם לתפארה, להראות שהם בני תורה). משום מה יש לו חשש לא קטן שהוא שכח ללבוש טלית קטן, הוא גם הולך עם חוט אדום על ידו וחמסה גדולה תולה לו מלפנים, פריטי לבוש שלא מתאימים לבחור ישיבה סטנדרטי, אפילו אם הוא מישיבת תפוצות (גם כן שם חושב הוא לעצמו באירוניה) אבל לבו הטוב ששופע על גדותיו ממאן לסנוט בו על כך. הוא לא נותן להגיון שלו לדחות את הבחור כליל, אולי הוא מתקרר ואם יעשה לו בושות עלול הוא להתרחק. אבל עם זאת הוא לא הולך שבי אחרי לבו ונוקט כללי זהירות, כשאינו מכיר את הבחור, את הבגדים הללו תורמים יהודים יקרים שרוצים שתרומתם תגיע לידיים הנכונות, לצערנו לא חסרים שרלטנים שיודעים לאחוז את עיני הבריות, עם סיפורי מצוקה מצמררים ביותר, אבל שבע תועבות בלבם. לכן משתדל הוא שרגש הרחמנות הגדול שלו לא ישחד אותו מידי.

שוב מרגיש צחי את המועקה משתלטת עליו, למה ז'ולייט שלחה אותו לכאן? היא לא מבינה שבקושי הוא מכיר "חיים חרדיים" איך יהפך להיות בחור ישיבה בין רגע, כשאפילו את קוד הדיבור שלהם הוא לא מבין? מעולם לא שמע על המושג ת"ת, הוא יודע שיש תת הכרה תת תזונה תת רמה תת חובה אבל מעולם לא שמע על "תת ישיבה", מה זה בדיוק, קדם ישיבה? היא גם טענה מבחינה לוגיסטית כשלא ציידה אותו עם מסמכים מזהים של ישיבה, הוא אפילו לא יודע את כתובת הישיבה אם ישאל, הוא יוכל להבין כי הוא חילוני שמנסה להעמיד פני בחור ישיבה כנראה שיש לו עניין בבגדים של חסידיים לצורך איזו קומדיה (ואולי הוא ערבי שצריך את הבגדים כדי לבצע חטיפות). הוא כמעט נואש ורוצה לצאת את המקום, ברגע האחרון נפל במוחו רעיון גאוני (בבחינת תלמיד שמחכים את רבו) הוא יאמר למוכר שיש לו את המסמכים ברכב, אבל הרכב חונה ברחוק מקום, אם הוא מתעקש אין לו כל עכבה להביאם, כך יעלם מהמקום, ממילא יצא לו החשק ללכת ולהתבזות בעוד גמ"חים נוספים הוא מבין כי אין לו סיכוי באף מקום.

"סליחה אני מאד מצטער שכחתי את המסמכים ברכב שלי, הוא חונה מרחק של כמה רחובות מכאן כי לא מצאתי מקום חניה חופשי, אבל אם תרצה אלך להביא לך".

המוכר הבין כבר עם איזו סחורה הוא מתעסק, אבל לא רצה לעשות בלגן, הוא הסכים למכור לו שני סטים של מלבוש חסידי במחיר מוזל מאד וכשיביא את כל המסמכים יתן לו יותר. צחי נשם לרווחה, אבל הוא רחוק מהשלמת המשימה. אין לו מושג מה יעשה בהמשך. הוא מרים טלפון לז'ולייט ומודיע לה כי אין לו סיכוי להשלים את המשימה, בכל מקום מבקשים ממנו תעודה מהישיבה או מהת"ת ואין לו מה להראות, הם חשדניים להפליא, הם לא מוכנים למכור אפילו בגדים משומשים לאדם שאינו מוכר.

"אני לא חושבת לפטור אותך מהמשימה, עליך להשיג לי עוד שבע סטים של בגדים כאלו, רק כך נגיע למשקל הרצוי. מצדי תיגש לחנויות בגדים ותקנה בגדים חדשים במחיר המלא, איש לא יעשה לך בעיות, מי לא רוצה להרוויח כסף?"

"במחיר מלא יעלה לי הון עתק, אני עוד צריך לקנות לך גם מזוודה, האם אין לך לב, למה את רוצה לחייב אותי כל כך הרבה כסף?"

"6 שנים בכלא יותר טוב לך? אין בעיה, אתה עשית לי עוול כשהתחכמת איתי, עכשיו אני בבוץ רציני בגללך, אני צריכה גם לשלם לג'קי סך 1000 ₪ חוץ מ-1200 ₪ שכבר שילמתי לך, הונית אותי והלכת לשוק הפשפשים וקנית סמרטוטים שעולים 50 ₪ והצגת לי פנים כאילו הם עלו לך 700 ₪ אני לא פריירת ועלי לא עובדים בעיניים, לא רציתי להתווכח איתך למרות שידעתי שעבדת עלי, אבל עכשיו אני מחזירה לך קונטרה. יש לך ברירה ללכת עם התכתיבים שלי ואז אני שותקת, או שאתה מתחכם איתי ומחר אתה בכלא".

צחי הוציא אנחה כבידה, הוא יצטרך לרוקן את כיסו ובלבד לא להיות בידיה של המרשעת הזאת.

בפרק הבא, מה קורה בבינים הסוער שנערך בשל ניסון ההזדווחה של השוחט? ומה קורה עם ג'קי רצחי פרץ, האם מצליחים הם במשימה???

~~~~~

התודה והברכה לכל אלו שמסייעים להצלחת הגיליון!!!

להערות ניתן לפנות אל העורך חנוך חיים וינשטוק נ"י פל' 050-414-2587

כמו כן ניתן לשלוח למייל שלי לקבל את הגיליון בהפצה סדירה

hanoch90@gmail.com